

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiæ Speculativæ Scholasticis Prælectionibus Et Exercitiis Accommodatæ Libri IV

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

LVIII. Articuli credendi quinam sint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

sine hac postrema neutri satisfaciant, etiam si credant DEVM esse.

238. Deinde particula *Est* non magis determinatè supponit pro uno prædicato Divino, excedente naturalem cognitionem, quam pro altero, adeoque non magis pro Autore Gratiae, quam quod sit Fœcundus, Trinus, Communicabilis per unionem &c. ergo pro neutro debet magis determinatè accipi, quandoquidem nec S. Paulus, qui, utpote promulgans necessitatem Fidei, id debuisset in re tanti momenti declarare, magis determinatè accepit; & ita etiam S. Thomas. q. 14. de Verit. a. 9. ad 5. indefinitè loquitur: *Dicendum, quod de DEO non est Fides quantum ad id, quod naturaliter de DEO est cognitum: sed quantum ad id, quod naturalem excedit cognitionem.* Certè si est necessaria Fides DEI ut Autoris Gratiae, ea potius exigitur per sequentia Verba, quod inquirentibus se Remunerator sit, retribuens gratiam, & gloriam meritis proportionatam, quam per particulam *Est*.

239. Ideo textus S. Thomæ, suprà allos, melius quam Advers. inter se conciliavit P. Haunoldus lib. 3. n. 301. per hoc, quod, licet *DEVM esse* non sit articulus Fidei comparatione doctorum, in quibus defectus necessariae notitiae Divinae non est suppleendus per fidem, juxta priorem textum, sit tamen juxta posteriorem, respectu indoctorum, longè plurium numero; quo modo ipse S. Thomas se explicavit. 2. 2. q. 1. a. 5. ad 3. [Dicendum, quod ea, quæ demonstrativè probari possunt, inter credenda numerantur; non quia de ipsis simpliciter sit fides apud omnes, sed quia præexiguntur ad ea, quæ sunt fidei, & oportet ea saltem per fidem præsupponi ab his, qui eorum demonstrationem non habent.]

CONTROVERSIA LVIII.

ARTICVLI CREDENDI.

Quinam hi sint.

240. **M**agnopere sibi in hac Controversia, seu Thesi sua 58. de Victoria applausit Adversarius, quam ad Verbum referam, & sic habet. [Expresè contra D. Thomam Haunoldus lib. 3. n. 407. dixit, fidem explicitam Christi nec ante, nec post Adventum esse in Re necessariam. Nam S. D. hic q. 2. a. 7. ait: *Post tempus gratiae revelatae, tam Majores, quam Minores tenentur habere fidem explicitam de Mysteriis Christi, quantum ad ea, quæ communiter in Ecclesia solennizantur, & publicè proponuntur, sicut sunt articuli Incarnationis.* quos enumerans q. 1. a. 8. inquit. *Primus est de Incarnatione seu Conceptione Christi. Secundus de Nativitate ejus ex Virgine.*

Tertius de Passione ejus, & Morte, & Sepultura. Quartus de Descensu ad inferos. Quintus de Resurrectione. Sextus de Ascensione. Septimus de Adventu ad Iudicium. Et rursum hic q. 2. a. 8. scribit: *Quod Mysterium Incarnationis Christi explicitè credi non potest sine fide Trinitatis: & ideo subiungit, etiam post tempus gratiae divulgatae tenentur omnes ad explicitè credendum Mysterium Trinitatis.* Id ipsum docuerat in 3. dist. 25. q. 2. a. 2. q. 2. Igitur hac Vice evidenter Haunoldus ab Angelico Magistro *Stillantem rorem non collegit*; (alludit Adversarius ad Inscriptionem Emblematis in fronte Voluminis præfixi, quam in thesibus suis Autoritate S. Thomæ perpetuò oppugnat, & ego eandem, veluti tutissimo Clypeo, irrita tela excipio, & in Adversarium retorqueo.) Nec perpendit Mar. ult. Fidem Evangelicam, quæ sine dubio fidem explicitam Incarnationis & Trinitatis includit, ad Salutem ita exigi, ut non credituro, condemnationem comminetur Christus. Ita Adversarius. Qui distinguere debuisset inter necessitatem Medij, & necessitatem Præcepti, & totam sustulisset sibi imaginationem Victoriæ.

241. Itaque S. Thomas explicitam fidem prædictorum articulorum non dicit esse necessariam, *Necessitate Medij*, quam solam negavit P. Haunoldus l. c. sed dixit esse necessariam *necessitate Præcepti*; ideo studiosè usurpavit Verbum *tenentur*, quod Obligationem & Præceptum denotat: e contra circa illos duos articulos, quos S. Paulus ad Hebr. 11. v. 6. *Necessitate Medij* requirit, usus est ejusdem S. Apostoli Verbo *Oportet*, quod indifferens est ad utramque necessitatem significandam, & hic pro necessitate Medij adhibetur. Audiatur itaque Adversarius S. Thom. q. 14. de Veritate a. 11. in C. ita loquentem. *Vnde oportet, quod discipulus aliquid actualiter considerandum accipiat; & similiter NB. Oportet, quod fidelis quilibet aliquid explicitè credat: Et hæc NB. sunt Duo, quæ Apostolus dicit Hebr. 11. Accedentem ad DEVM oportet credere, quia est, &c.* Quia verò quidquid est necessarium necessitate Medij, est etiam necessarium necessitate Præcepti, non autem vicissim, quidquid est necessarium necessitate Præcepti, est etiam necessarium necessitate Medij: mox infert S. Doctor: *Vnde quilibet tenetur explicitè credere, & omni tempore, DEVM esse, & habere providentiam de rebus humanis.*

242. Hac necessitate Medij suppositâ, ibidem ulterius progreditur S. Doctor ad diversam capacitatem, & officia personarum, & inquit, ad quid explicitè credendum ipsæ teneantur, & quia hæc diversitas non imponit novam *Necessitatem Medij*, quæ enim sunt necessaria necessitate medij, omnibus æqualiter sunt necessaria, hinc investigat, ad quid explicitè credendum obligentur necessitate præcepti, cumque diversam obligationem statuisset pro diversitate tem-

Q

poris

poris antecedentis vel consequentis Statum peccati, & Statum gratiæ, & pro diversitate personarum, quæ vel capaciores, vel ad alios erudientes præficiantur, & cum ibid. semper usurpasset Verbum *Tenantur*, idem sibi retinuit, quando tandem obligationem fidei explicitæ in Statu gratiæ his verbis declaravit. [Tempore verò gratiæ omnes Majores & Minores de Trinitate, & de Redemptore tenantur explicitam fidem habere: non tamen omnia credibilia circa Trinitatem, vel Redemptorem Minores explicitè tenantur credere, sed soli Majores, (utique nec hi ex necessitate Medij) Minores autem tenantur explicitè credere generales articulos, ut Deum esse Trium & Unum, Filium DEI esse incarnatum, & mortuum, & resurrexisse, & alia hujusmodi, de quibus Ecclesia festa colit.]

243. Huic autem Obligationi, inducenti necessitatem Præcepti, consentit P. Haunoldus. Adeoque hac Vice (infero affirmativam pro negativâ propositione Adversarii) evidenter ab Angelico Magistro Scillantem rorem collegit, & perpendit Marci cap. ult. quando n. 409. querens, quorum articulorum fides explicita sit sub præcepto comminatorio in Lege Nova, Respondet. *Esse fidem articulorum comprehensorum in Symbolo Apostolorum; hanc enim exigunt Concilium Agathense, Bracharense, Cabionense, relata in Can. Non liceat. § 8. de consecr. dist. 4. & seqq.* In confirmationem eorum, quæ hic dicta sunt, possunt videri etiam ea, quæ de eodem argumento dixi Contr. 55.

CONTROVERSIA LIX.

REVELATIO DAMNATIONIS.

An reddat licitam Desperationem.

244. **N**on plus debito (ut Adversarius malè arguit) progressus est P. Haun. lib. 3. n. § 16. dicens: quod homo, cui revelata esset (revelatione absolutâ, & non merè comminatoriâ) sua damnatio, memor hujus revelationis, licet desperaret, desperatione positivâ. Qui enim faceret id, ad quod à Deo cogeretur, in quantum hoc faceret, (nisi scilicet ratione finis, vel admixti alterius affectus peccaminosi ad malum deflecteret) non peccaret. Subsumo. Atqui talis homo à DEO cogeretur desperare, teste S. Thoma. q. 23. de Verit. a. 8. ad 2. ubi ait. [Dicendum, quod quamvis de potentia absoluta Deus possit revelare suam damnationem alicui, non tamen

hoc potest fieri de potentia ordinata: quia Naturalis revelatio cogeret eum desperare.] Ergo homo non peccaret. Confirmatur ex Angelico Doctore, qui 2. 2. q. 18. a. 3. in Corp. de damnatis ita loquitur. [Ad conditionem miseriarum damnatorum pertinet, ut ipsi sciant, quod nullo modo possunt damnationem evadere, & ad beatitudinem pervenire. Unde dicit Job. 31. Non credit, quod reverti possit de tenebris ad lucem. Unde patet, quod non possunt apprehendere beatitudinem, ut bonum possibile.] Rursum subsumo. Atqui homo, cui absolute revelata esset sua damnatio, eodem modo se haberet, ut scilicet non posset apprehendere beatitudinem, ut possibile: ergo propter impossibilitatem spei licet desperaret. Unde non est verum suppositum Adversarii, quod desperatio sit essentialiter mala, quando etiam procedit ex fide revelationis Divinæ, vel ex evidenti inattestante de damnatione absolute futura.

245. Neque tamen hinc rectè inferitur ab Adversario, quod diaboli non amplius peccarent, cum tamen *Superbia eorum*, non quidem adhuc demeritoria, juxta ps. 73. allegatum à S. Thoma. 1. p. q. 64. a. 2. *ascendant semper.* Nam, ut ex relatis Verbis patet, diabolorum desperatio est peccaminosa, non ratione sui, sed ratione superbiæ admixtæ; quia etiam postquam amiserunt suam excellentiam, semper adhuc rificantes suam superbiæ de illa excellentiâ. Sicut si aliquis credat, inquit S. Thomas l. c. ad 3. *se posse facere homicidium; & velit facere: & peccata adimatur ei potestas; nihilominus voluntas homicidij in eo manere potest, ut velit fecisse, vel velle facere, si possit.* Ex eo verò textu, quem Adversarius adducit ad probandam maliciam, vel prohibitionem desperationis, quantumvis post revelationem inevitabilis, dum S. Thomas. q. 16. de Malo. a. 5. ad 11. ait: [Sicut ebrius tenetur non peccare, non quidem considerato præfenti Statu: sed considerata ebrietatis voluntariâ causâ, secundum quam imputatur ei aliquid ad culpam.] Ex hoc, inquam, textu plus non probatur, quàm quod desperatio sit prohibita, & peccaminosa in sua causâ; non autem quod in se, & essentialiter, atque intrinsecè sit peccaminosa, quod solum negavit P. Haunoldus. Unde si revelatio absoluta facta esset à Deo ex prævisione peccati absolute futuri, ante ejus existentiam, desperatio neque denominativè & extrinsecè esset illicita homini, ut patet ex paulo antè relatis Verbis Angelici Doctoris, ex quibus probat, omissionem conversionis non aliter esse peccaminosam, quando est reddita impossibilis, quàm quo modo est peccaminosa actio in ebrietate posita, scilicet extrinsecè & denominativè, denominatione proveniente à libera volitione se inebriandi. Unde immediate subiungit Angelicus Doctor. Ita etiam po-